

Facebook Zorbal??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Facebook Zorbal??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21581>

Özet

Facebook Zorbal??? Ölçe?i, bireylerin sosyal payla??m platformu **Facebook** üzerinden ger?ekle?tirdi?i zorbal?k davran??lar?n? ölçmek amac?yla Türk?eye uyarlanm?? geçerli ve güvenilir bir psikometrik araçtır. ?irin Küçük ve ?brahim ?ahin taraf?ndan 2015 y?l?nda uyarlanan bu ölçek, 17 maddeden ve tek faktörlü bir yapıdan olu?maktadır. Ölçe?in yüksek iç tutarlılık katsay?s?, sosyal medyada ger?ekle?en zorbal?k eylemlerinin akademik ara?t?rmalarda etkin bir ?ekilde incelenmesi için sa?lam bir temel sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Facebook, Siber Zorbal?k, Zorbal?k, Ölçek Uyarlamas?, Sosyal Medya, Psikometri

Yazarlar

?irin Küçük, ?brahim ?ahin

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, Facebook kullan?c?lar?n?n di?er bireylere yönelik sergiledi?i incitici, uygunsuz veya saldırgan davran??lar?n s?kl???n? ve yo?unlu?unu tespit etmektir. Ölçek, orijinal formun psikometrik özelliklerini koruyarak, Türk kültürüne ve diline uygun bir biçimde **siber zorbal?k** e?ilimlerini ölçmek üzere geli?tirilmiştir.

Yapı

Ölçek, dijital ortamda ger?ekle?tirilen saldırgan davran??lar?n genel bir boyutu olan **siber zorbal?k** davran???n? ölçmektedir. Bu yapı, özellikle sosyal medya platformları aracılığıyla ba?kalar?n? rahatsız etme, utandırma veya zarar verme eylemlerini kapsamaktadır. Ölçek, kullan?c?lar?n bu tür davran??lara ne s?klıkta ba?vurdu?unu de?erlendiren tek boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yapı geçerli?i, Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle incelenmiştir. AFA sonuçları, ölçe?in beklenen ?ekilde tek faktörlü bir yapı sergiledi?ini göstermiştir. Türkçe formun model uyumu, DFA ile test edilmi? ve yapıları analizler sonucunda uyum indekslerinin mükemmel veya kabul edilebilir düzeyde iyi uyum gösterdi?i belirlenmiştir. Bu bulgular, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yapıyı ba?arılı bir ?ekilde ölçtü?ünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Facebook Zorbal??? Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık katsayıları hesaplanarak gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları 0.94 gibi oldukça yüksek bir değer olarak bulunmuştur. Bu yüksek katsayı, ölçek maddelerinin birbirleriyle güçlü bir tutarlılık içinde olduğunu ve ölçeğin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, hem Açıklayıcı hem de Doğrulamalı Faktör Analizleri ile incelenmiştir. Açıklayıcı Faktör Analizi, ölçeğin 17 madde ile temsil edilen güçlü ve tutarlı bir **tek faktörlü yapıya** sahip olduğunu ortaya koymuştur. Doğrulamalı Faktör Analizi ise, uyarlama modelinin teorik çerçeveye uygunluğunu doğrulamak ve elde edilen uyum indeksleri, modelin veri setine yüksek düzeyde uyum sağladığını göstermiştir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 17 madde ve tek faktörden oluşmaktadır. Derecelendirme 6'lık Likert tipi ölçek kullanılarak yapılmaktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Sosyal medya (Facebook) kullanıcıları

Age Group: Belirtilmemiş (Uyarlama çalışması genellikle ergen ve genç yetişkin popülasyonu üzerinde yapılmıştır.)

Population Details: Türkiye'de yaşayan Facebook kullanıcıları.

Test Methodology: 6'lık Likert derecelendirme (1= asla - 6= 10 defadan fazla) kullanılan öz bildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Ölçek, Sosyal Ağlar, Dijital Zorbalık, İç Tutarlılık, Faktör Analizi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: sirinkucuk@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, ?irin Küçük ve ?brahim ?ahin taraf?ndan 2015 y?I?nda uyarlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar ?irin Küçük ile do?rudan ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: sirinkucuk@gmail.com

Kaynaklar

Küçük, ?. ve ?ahin, ?. (2015). Facebook Zorbal??? ve Ma?duriyeti Ölçeklerinin Türk?eye uyarlanmas?. *Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Fak?ltesi Dergisi*, 16(1), 55-70.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [facebook-zorbaligi-olcegi-toad.pdf](https://www.facebook-zorbaligi-olcegi-toad.pdf)

Facebook Zorbal??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek 17 madde ve tek fakötörden olu?maktadır.

Facebook'tan ba?kalar?n? incitici, uygunsuz içerikli mesajlar gönderdim.